

УДК 640.2(045)

О.В. Пахомська, асист. (ВТЕІ КНТЕУ, Вінниця)

І.С. Майданевич, студ. (ВТЕІ КНТЕУ, Вінниця)

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ДО ЄВРО-2012

Розглянуто основні положення підготовки готельно-ресторанної інфраструктури до Євро-2012 в Україні.

Рассмотрены основные положения подготовки гостинично-ресторанной инфраструктуры к Евро-2012 в Украине.

In the article are considered the substantive provisions of preparation hotel and restaurant infrastructures to Euro-2012 in Ukraine.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сьогодні туристична галузь в Україні знаходиться в стані перспективного розвитку. За останні 5 років спостерігається постійна динаміка росту туристичних потоків у країну. За підсумками минулого року Україна зайняла 8-ме місце у світі за кількістю туристів, які її відвідали – це майже 25 млн чоловік. Відбувся перерозподіл туристичних потоків у регіонах України. Так, у Криму кількість відвідувачів знизилась на 15...17%, у Карпатах виросла на 16...18%. Таким чином, кримські туристичні потужності зараз заповнені на 62%, а карпатські майже на 100% [2].

Могутнім імпульсом до євроінтеграції та основним чинником прискорення соціально-економічного розвитку України є проведення фінальної частини чемпіонату Євро-2012 з футболу. Адже, проведення чемпіонату гарантує входження України в світові інформаційні, транспортні та фінансові "коридори". Подія такого визначного масштабу приваблює системних інвесторів, які в умовах світової фінансової та економічної кризи шукають проекти зі стовідсотковою можливістю отримати дивіденди. Як свідчать дані проведення чемпіонатів із футболу в інших країнах, інвестування в такі проекти гарантує повернення коштів із значними прибутками (наприклад, Австрія та Швейцарія залучили тільки інвестиційних коштів у сумі понад 1,5 млрд євро).

Загалом проведення чемпіонату з футболу Євро-2012 передбачає комплексну підготовку усіх галузей країни, а особливо ресторанної та готельної інфраструктури.

Метою дослідження є з'ясування основних етапів підготовки готельно-ресторанної галузі до Євро-2012. При проведенні

дослідження було аналізовано нормативно–правові, інформаційні та періодичні видання.

Виклад основного матеріалу дослідження. За результатами дослідження було виявлено, що в процесі підготовки до проведення Євро-2012 необхідно в короткий термін вирішувати проблеми, пов'язані з незадовільним станом розвитку туристичної та готельної інфраструктури, нестачею готелів та інших закладів розміщення туристів, нагальною потребою у підготовці кваліфікованих кадрів, формуванням реєстру та мереж альтернативних закладів розміщення туристів.

Як відомо, інфраструктура готельного ринку України сьогодні не задовольняє попит на готельні послуги ні за кількістю, ні за якістю, матеріально-технічна база великої частини готелів є фізично та морально застарілою і не відповідає міжнародним стандартам. Водночас, постійно зростаючі туристичні потоки та очікування великої кількості відвідувачів та учасників Євро-2012 зумовлюють необхідність приділення більшої уваги з боку державних органів влади до питання підготовки готельного господарства. Аналіз показав, що до Євро-2012 необхідно реконструювати, переоснастити і побудувати 366 готелів: закінчити будівництво 101 готелю, з них – 47 у Києві, 24 у Львові, 15 у Донецьку і 15 у Харкові, для цього необхідно 320 млрд грн [3]. Отже, до 2012 року в Україні має бути підготовлено 372 заклади розміщення, в тому числі 306 готелів [4].

Загалом частково задовольнити попит на місця розміщення під час проведення Євро-2012 могли б малі готелі, апартаменти та хостели, вартість проживання у яких значно нижча. У результаті аналізу було з'ясовано, що мережа хостелів в Україні розвинена недостатньо, функціонує лише 27 хостелів (в Європі офіційно зареєстровано 18 тис. хостелів, із них 4,5 тис. об'єднані єдиною системою бронювання). Як відомо, на ринку готельних послуг України функціонує близько 2,5-3 тис. готельних підприємств малих форм (малих та міні-готелів, апартаментів), проте значна частка цього сегмента готельного господарства є „сірою”, тобто офіційно не обліковується як засоби розміщення. Особливо гостро перед Євро-2012 постає проблема дрібних засобів розміщення – приватних осель, квартир, міні-будинків відпочинку тощо. Вони не мають сертифікату та навіть не зареєстровані. Тому державній службі туризму і курортів необхідно взяти під контроль цей сектор, аби забезпечити гостей чемпіонату необхідною кількістю житла європейської якості.

Слід зазначити, що зараз функціонує значна кількість альтернативних місць для проживання туристів – працює 1262 готелі й

більше 3300 інших об'єктів курортної сфери: пансіонати, санаторії, мотелі тощо. Крім того, активно розвивається сільський туризм в Україні. Так, три роки назад було лише 200 садиб, які надавали послуги розміщення, але після прийняття відповідного урядового рішення зі сприяння в даному напрямку в туризмі кількість таких учасників збільшилась до 3500 [2].

Зокрема, для стимуляції готельного сектора довкола Євро-2012, Верховна Рада прийняла закон, який звільняє готелі категорій від 3 зірок і вище від сплати податку на прибуток протягом 10 років. Податкові канікули на 10 років почнуться з 1 січня 2011 року у готелів, введених у експлуатацію або ж відкритих після реконструкції, реставрації чи капітального ремонту до 1 вересня 2012 року [1].

Також, проблема пов'язана з браком п'ятизіркових готелів у Донецьку, який прийматиме матчі Чемпіонату Європи з футболу 2012 року.

Крім того, на фоні розвитку готельної інфраструктури необхідно розселити рядових іноземців, які не мають можливості зняти номер у дорогому готелі, для цього потрібно поетапно проводити реконструкцію гуртожитків. Адже, саме там будуть зупинятись частина вболівальників, які прийдуть на футбольне свято у нашу країну.

Є очевидним, що однією з найважливіших проблем розвитку вітчизняного готельного господарства є недостатня кількість та неналежний рівень підготовки кадрів для готельного господарства. В результаті аналізу виявлено, що сьогодні в Україні у туризмі фактично працює 35 тис. осіб, ще 120 тис. осіб – в готелях та інших закладах розміщення. Як відомо, підготовку кадрів для туристичної галузі та готельного господарства здійснюють 146 навчальних закладів, із них лише шість (2 в Києві, по одному в – Ялті, Донецьку, Львові, Івано-Франківську) є класичними навчальними закладами туристичного спрямування з повноцінними тренувальними базами практики. Загалом у навчальних закладах на різних формах навчання щорічно готують близько 6500 спеціалістів для сфери туризму та готельного господарства (40% спеціалісти готельного господарства). Слід зазначити, що згідно із світовою практикою функціонування 10 готельних номерів мають забезпечувати від 4 до 20 спеціалістів. Тому, відповідно до початку Чемпіонату Європи з футболу Євро-2012 необхідно підготувати близько 150 тисяч фахівців. Виходячи з вищезазначеного, можна підсумувати, що в цьому контексті найбільш гострими є декілька аспектів, зокрема: недостатня кількість часу для підготовки необхідної кількості кадрів для потреб готельного

господарства; брак навчальних закладів та несформованість системи підготовки перепідготовки підвищення кваліфікації кадрів; брак кадрів середньої та нижчої обслуговуючої ланки (у т.ч. зі знанням іноземних мов), аніматорів, волонтерів, недостатня кількість кваліфікованих спеціалістів та викладачів із досвідом стажування або роботи за кордоном які здійснюють підготовку фахівців туристично-готельного профілю [4].

Важливо відмітити, що однією із головних проблем підготовки до Євро-2012 є також належний рівень розвитку сектора ресторанного господарства.

Слід зважити, що в Україні на сьогоднішній день налічується 24 тис. ресторанів. У Києві близько 1,5 тис. закладів ресторанного господарства. Адже, за підрахунками, кількість іноземних туристів, які прибудуть на Євро-2012, тільки в Києві складатиме близько 200 тисяч Київ має достатню кількість закладів харчування, насиченість в інших містах в порівнянні невелика, тому в контексті підготовки до Євро-2012 потрібно забезпечити міста необхідною кількістю закладів ресторанного господарства [2].

Також, проблему нестачі закладів ресторанного господарства планують вирішувати за рахунок побудови і реконструкції стадіонів, що вміщують у собі ще й ресторани, кафе, розважальні центри. Так, у надрах п'ятизіркового стадіону «Донбас Арени» мають розміститися 53 фаст-фуди, фан-кафе, 4 «Срібних» бари і 3 ресторани: «Платиновий», «Золотий» і «Діамантовий», а також медіа-кафе і луандж-бар. У матчеві дні гостей обслуговуватиме 650 офіціантів і кухарів.

Зокрема, в самому серці реконструйованого стадіону «Металіст» у м. Харків уже розташувався ресторан «Металіст», у якому крім основних функцій закладу харчування, адміністрація проводить глибоку цінову політику, пропонує весь спектр послуг можливостей з організації конференцій, великих і малих ділових зустрічей, тощо [2].

Висновки. Виходячи з вище сказаного можна зробити висновок, що підготовка готельно-ресторанного бізнесу в Україні до Євро-2012 йде впевненими, хоч і невеликими кроками, незважаючи на деякі затримки в розбудові певних інфраструктур.

При цьому необхідно в короткий термін вирішити проблеми, пов'язані з незадовільним станом розвитку готельної та ресторанної інфраструктури, нестачею готелів, ресторанів та інших закладів розміщення туристів, нагальною потребою у підготовці кваліфікованих кадрів, формуванням ресестру та мереж альтернативних

закладів розміщення туристів. Адже, вирішення даних проблеми та якісне проведення Євро-2012 дозволить Україні не лише стати перспективною туристичною державою з розвинутою інфраструктурою, потужними готельними комплексами і високим рівнем обслуговування, а й стане серйозним поштовхом для подальшого розвитку вітчизняної туристичної галузі.

Список літератури

1. Про внесення змін до Закону України "Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні" [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1474-17>>.
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <ukraine2012.gov.ua>.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <ua.uefa.com>.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <www.niss.lviv.ua>.

Отримано 30.03.2011. ХДУХТ, Харків.
© О.В. Пахомська, І.С. Майданевич, 2011.

УДК 339.138

Н.І. Трішкіна, канд. екон. наук (*ХТЕК КНТЕУ, Хмельницький*)

ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТОРГОВЕЛЬНОГО ОПТОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Викладено авторське бачення суті маркетингової стратегії з урахуванням інноваційних перетворень національної економіки. Розглянуто методичні підходи до формування маркетингової стратегії торговельного оптового підприємства, проаналізовано існуючі маркетингові стратегії підприємств та їх актуальність для підприємств оптової торгівлі, запропоновано маркетингові стратегії для оптового торговельного підприємства.

Изложено авторское видение сущности маркетинговой стратегии с учетом инновационных преобразований национальной экономики. Рассмотрены методические подходы к формированию маркетинговой стратегии торгового оптового предприятия, проанализированы существующие маркетинговые стратегии предприятий и их актуальность для предприятий оптовой торговли, предложены маркетинговые стратегии для оптового торгового предприятия.

S opinion the essence of marketing strategy including innovative transformations of the national economy. Methodical approaches to a marketing strategy for the wholesale trading company, analyzed existing marketing strategies